

UCHWAŁA Nr 22/LXIV/2023
RADY GMINY ŻABIA WOLA

z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) Rada Gminy Żabia Wola uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żabia Wola oraz Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

/-/ Anna Filipowicz

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

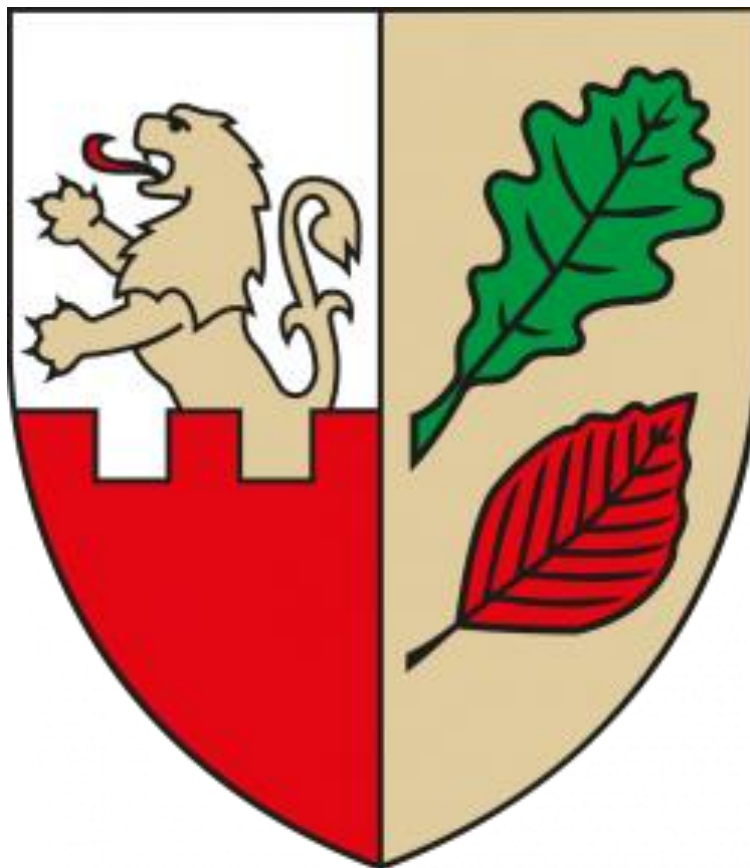
Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenia go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in. opracowuje 3-letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Załączony do uchwały program został opracowany na lata 2023-2025.

Załącznik
do uchwały nr 22/LXIV/2023
Rady Gminy Żabia Wola
z dnia 29 marca 2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ŻABIA WOLA NA LATA 2023-2025

Żabia Wola, marzec 2023 r.

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żabia Wola na lata 2023-2025 jest kontynuacją dwóch trzyletnich programów, które były realizowane w latach 2014-2016, 2017-2019, 2020-2022. Program został przygotowany w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 r. poz. 447 ze zm.). Stosownie do zapisu w/w artykułu do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny. Program realizowany będzie na poziomie gminy przez Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli.

Wiele jest definicji pojęcia rodzina, niemniej jednak praktycznie każda zakłada, że rodzina jest podstawową komórką, najważniejszą grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Bardzo często się zdarza, że właśnie te podstawowe grupy przeżywają trudności, z którymi niekoniecznie są w stanie sobie poradzić. Wpływa na to szereg czynników, które w rezultacie mogą przyczynić się do tego, że rodzina stanie się dysfunkcyjna, co pociąga za sobą kolejne, negatywne skutki. Rodzina, jako swego rodzaju fundament, powinna się kojarzyć z bezpieczeństwem, ciepłem, stabilizacją. Jednak w sytuacji gdy dobro tej podstawowej komórki zostanie zachwiane, powinna ona uzyskać szczególny rodzaj wsparcia, ochrony i troski. Zgodnie z zapisem art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod opieką i ochroną RP”. W związku z tym zasadna jest interdyscyplinarna i skoordynowana współpraca pomiędzy służbami i instytucjami. Czynniki takie jak rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, brak poczucia bezpieczeństwa narastanie konfliktów są przyczyną zjawisk negatywnych wymagających zewnętrznej ingerencji. Długoletni kryzys w rodzinie prowadzi do zerwania więzi, którego konsekwencją może być umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Faktem jest, że prawidłowy rozwój dziecka gwarantuje właściwie funkcjonujące środowisko rodzinne. W związku z tym wszelkie prowadzone działania mające na celu poprawę sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej powinny aktywnie angażować członków rodziny z uwzględnieniem zasady pomocniczości. Co za tym idzie zarówno działania pracowników socjalnych jak i asystentów rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie wyręczanie rodziców w pełnionych przez nich funkcjach.

Jednym z narzędzi pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny, który świadczy usługi w rodzinach borykających się z niewłaściwym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Asystentura ma na celu podniesienie kompetencji wszystkich członków rodziny w różnych obszarach jej życia. Należy pamiętać o tym, że każde środowisko jest traktowane jako indywidualny przypadek, a sporządzana przez asystenta diagnoza oraz plan pracy są dokumentami nieszablonowymi.

Brak fachowego wsparcia i pomocy specjalistycznej powoduje wzrost dysfunkcyjności rodzin, których negatywne konsekwencje w szczególności rzutują na dzieci.

Założone w ramach programu działania mają zarówno charakter profilaktyczny oraz interwencyjny i koncentrować się będą głównie na dziecku i rodzinie. Wspieranie członków rodziny ma na celu osiągnięcie pełnej aktywności społecznej oraz prawidłowego i samodzielnego funkcjonowania rodziny.

II. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 r. poz. 447 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2021 r. poz. 2268 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 r. poz. 165 ze zm.)

III. Cele Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny ma na celu udzielenie szeroko pojętego wsparcia rodzinom, które przeżywają trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Istotne jest również wprowadzenie działań profilaktycznych mających za zadanie wzmocnienie więzów rodzinnych. Ponadto kompleksowy system wsparcia ma za zadanie ograniczenie zagrożeń. Cele te winny być realizowane w oparciu o skoordynowaną politykę społeczną przy jednoczesnym udziale instytucji samorządu lokalnego wyspecjalizowanych w tej dziedzinie.

IV. Cele szczegółowe i zadania programu

- **Cel szczegółowy 1**

Zabezpieczenie podstawowych potrzeby bytowych dziecka

Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w potrzebie (świadczenia z pomocy społecznej: zasiłki celowe i okresowe; świadczenia rodzinne: zasiłki rodzinne z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, fundusz alimentacyjny) - udzielenie pomocy niematerialnej (bezpłatne posiłki dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych; świadczenie pracy socjalnej oraz wsparcie asystenta rodziny)	- zapobieganie umieszczeniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej - podniesienie świadomości rodziców i dzieci na temat funkcjonowania rodziny oraz zdrowego stylu życia - podniesienie bezpieczeństwa bytowego rodziny	- CUS w Żabiej Woli - NZOZ w Żabiej Woli - placówki oświatowe

- **Cel szczegółowy 2**

Interdyscyplinarność w działaniach rozwiązujących zaistniałe sytuacje kryzysowe oraz zapobieganie ich powstawaniu

Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> - regularna i ścisła współpraca jednostek zajmujących się rodziną - wsparcie asystenta rodziny w środowiskach, w których występują trudności w funkcjach opiekuńczo – wychowawczych - udzielenie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą i uzależnieniami - zapewnienie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego - minimalizacja ryzyka wykluczenia społecznego poprzez prowadzenie diagnozy i monitoringu zagrożonych środowisk - zapobieganie niekorzystnym zjawiskom społecznym poprzez tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców - ścisła i konstruktywna współpraca pomiędzy jednostkami - zmiana postaw i zachowań rodzin zagrożonych wykluczeniem - ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste potrzeby i problemy społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> - CUS w Żabiej Woli - GKRPA - Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze - punkt konsultacyjny (psycholog) - placówki służby zdrowia - placówki oświatowe - posterunek Policji - PCPR

- **Cel szczegółowy 3**

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych

Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie członków rodzin do uczestnictwa w programach oraz projektach systemowych - monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową 	<ul style="list-style-type: none"> - kreowanie właściwych postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym - systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - CUS w Żabiej Woli - posterunek Policji - placówki oświatowe - Urząd Gminy

- planowanie i zabezpieczenie środków finansowych na ewentualny pobyt dziecka w pieczy zastępczej		
---	--	--

- **Cel szczegółowy 4**

Wdrażanie i promowanie działań mających na celu wsparcie rodzin w procesie wychowywania dzieci

Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
- upowszechnianie informacji dotyczących możliwych form wsparcia oraz uprawnieniach dla rodzin - promowanie działań podejmowanych na rzecz dziecka i rodziny - wspieranie realizacji profilaktyki uzależnień, programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży	- wzrost umiejętności i świadomości rodzicielskiej w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny - wzrost możliwości rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży - przyjęcie nowych form spędzania wolnego czasu przez członków rodziny	- CUS w Żabiej Woli - GKRPA - placówki oświatowe - Urząd Gminy

- **Cel szczegółowy 5**

Rozwój oraz podnoszenie kompetencji służb współpracujących na rzecz wsparcia rodziny

Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
- udział w warsztatach, szkoleniach i konferencjach pracowników działających na rzecz rodziny - podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez podejmowanie studiów uzupełniających i podyplomowych	- podniesienie kwalifikacji - wdrażanie nowych narzędzi i metod pracy - podniesienie skuteczności podejmowanych działań	- CUS w Żabiej Woli - placówki oświatowe

V. Adresaci programu

Program skierowany jest do osób zamieszkujących na terenie Gminy Żabia Wola.

Odbiorcami Programu są:

- rodziny przeżywające trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej
- środowiska zagrożone wykluczeniem społecznym
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia optymalnych warunków i należytej opieki
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz wsparcia rodziny
- mieszkańcy Gminy Żabia Wola – działania profilaktyczne

VI. Sposób realizacji programu

Zakres działań, które należą do kompetencji gminy jasno definiuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań tych należą:

- opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny
- możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez:
  - Wsparcie asystenta rodziny
  - Dostęp do poradnictwa specjalistycznego

VII. Finansowanie

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu Gminy oraz środków pozyskanych z budżetu państwa, jak również z innych, pozabudżetowych źródeł. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada finansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny oraz ponoszenie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, wydatkowanych przez rodziny wspierające. Obligatoryjne jest współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Realizatorzy Programu

- Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli
- Placówki oświatowe
- Urząd Gminy Żabia Wola
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Policja
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Służby zdrowia

VIII. Przewidywane efekty

- zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców
- poprawa funkcjonowania rodziny
- poprawienie jakości oraz organizacji pracy instytucji działających w przedmiocie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu rodziny
- aktywizacja społeczna członków rodzin dysfunkcyjnych
- zahamowanie wzrostu liczby dzieci kierowanych do różnych form pieczy zastępczej
- zmiana postaw społecznych poprzez zwiększenie świadomości

IX. Monitoring Programu

Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli jako realizator Programu będzie przeprowadzał monitoring wykonania poszczególnych celów. Będzie on polegał na zbieraniu i analizie danych dotyczących zrealizowanych zadań. Efekty zrealizowanych działań i przeanalizowanych danych wykazane zostaną na podstawie sprawozdawczości sporządzonej w corocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Centrum Usług Społecznych w Żabiej Woli przedkładanym Radzie Gminy Żabia Wola.

Monitoring Programu umożliwi rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających wsparcia jak również oceni zaangażowanie w działania przez poszczególnych realizatorów. Systematyczny monitoring jest w stanie wskazać stan zaawansowania podejmowanych działań oraz określić obszary, w których realizacja powinna zostać zintensyfikowana. Niemniej jednak, chyba najbardziej istotnym miernikiem jest ocena stopnia zadowolenia poszczególnych członków rodziny z działań programowych. To właśnie zebranie tych informacji dostarczy podstaw do planowania działań profilaktycznych na kolejne lata oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Dodatkowo sporządzane będą sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny, które zostaną przekazane wojewodzie w wersji elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

/-/ Anna Filipowicz